

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งกรรมการกำกับกิจการพลังงานให้ดำรงตำแหน่ง
ประธานร่วมหรือสมาชิกอื่นฝ่ายไทยในองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย

กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติได้มีหนังสือ ส่วนที่สดุ ที่ พน ๐๓๐๖/๓๒๖๙ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปได้ว่า ด้วยกระทรวงพลังงาน โดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติได้พิจารณาเห็นควรจะเสนอชื่อ นายณดล มั่นทะจิตร ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกำกับกิจการพลังงานตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานร่วม (ฝ่ายไทย) ในองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย ตามพระราชบัญญัติองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่วางอยู่ จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อให้ความเห็นด้านกฎหมายประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจแต่งตั้งในประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. การแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ให้ดำรงตำแหน่งประธานร่วม (หรือสมาชิก) ในองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย (ฝ่ายไทย) ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓ สามารถกระทำได้โดยไม่มีคุณสมบัติขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่

๒. กิจการสำรวจและแสวงประโยชน์จากทรัพยากรปิโตรเลียมขององค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย ในพื้นที่พัฒนาร่วมฯ ตามพระราชบัญญัติองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓ ถือเป็นการประกอบกิจการพลังงานตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ โดยมีผู้แทนกระทรวงพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ) และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ให้ดำรงตำแหน่งประธานร่วม (หรือสมาชิก) ในองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย (ฝ่ายไทย) ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓ สามารถกระทำได้โดยไม่มีคุณสมบัติขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการ

ประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่นั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๑๓^๑ และมาตรา ๑๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่เกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะ

^๑ มาตรา ๑๓ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง
- (๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๖) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๘) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๙) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๑๐) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๑๑) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๑๒) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ หน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๓) ไม่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๑๔) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

^๒ มาตรา ๑๖ นอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ แล้ว กรรมการต้อง

- (๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินธุรกิจหรือดำเนินการในกิจการพลังงาน และคู่สมรสของบุคคลดังกล่าวต้องไม่เป็นการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินธุรกิจหรือดำเนินการในกิจการพลังงาน
- (๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใด ๆ หรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจหรือดำเนินการในกิจการพลังงาน และให้รวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการนั้นด้วย
- (๔) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นใดที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการ

ในการเสนอชื่อต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๔ (๒) ให้นำลักษณะต้องห้ามของกรรมการตามวรรคหนึ่งเสนอไปในคราวเดียวกัน เมื่อคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติบุคคลซึ่งเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) นายกรัฐมนตรีจะนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อถือได้ว่าตนได้เลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ

ต้องห้ามของกรรมการกำกับกิจการพลังงานแล้ว เห็นว่าคงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาตามมาตรา ๑๖^๓ (๒) และ (๓) เท่านั้น ว่าองค์กรร่วมา เป็นหน่วยงานของรัฐหรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจหรือดำเนินการในกิจการพลังงานหรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่า องค์กรร่วมา เป็นนิติบุคคลที่รัฐบาลไทยและมาเลเซียได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อถือสิทธิแทนรัฐบาลทั้งสองประเทศ ในการสำรวจและแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปิโตรเลียมในพื้นที่ พัฒนาร่วม และมีอำนาจหน้าที่ดูแลผลประโยชน์ร่วมกันในพื้นที่พัฒนาร่วม ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖^๔ และมาตรา ๘^๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรร่วมาไทย-มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓ และหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติ^๖ องค์กรร่วมา จึงไม่มีลักษณะเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๖ (๒) เพราะ “หน่วยงานของรัฐ” ต้องเป็นหน่วยงานในภาครัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกับกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นที่รัฐบาลไทยตั้งขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากบทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ในกฎหมายต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙^๗ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐^๘ และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐^๙

ตาม (๔) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพภายในเวลาที่กำหนดให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการแทนบุคคลดังกล่าว

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๔ มาตรา ๖ ให้จัดตั้งองค์กรร่วมาขึ้นองค์กรหนึ่ง เรียกว่า “องค์กรร่วมาไทย-มาเลเซีย”

ให้้องค์กรร่วมาเป็นนิติบุคคล และมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรไทยและมาเลเซีย

ภายใต้บังคับและเพื่อวัตถุประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้้องค์กรร่วมามีอำนาจทำสัญญาได้มา ซื้อ รับเอา ถือเอาประโยชน์ซึ่งสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ทุกรูปแบบ ยกเว้นการถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และมีอำนาจโอนสิทธิ มอบ คิน ก่อให้เกิดภาระติดพัน จำนอง มอบช่วง โอน หรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นใดหรือจัดการเกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ใด ๆ หรือผลประโยชน์ใด ๆ ในทรัพย์สินดังกล่าว ซึ่งเป็นของ้องค์กรร่วมา ทั้งนี้ ตามข้อกำหนดที่้องค์กรร่วมาจะเห็นสมควร

^๕ มาตรา ๘ โดยผลแห่งพระราชบัญญัตินี้ ้องค์กรร่วมาได้รับมอบอำนาจและเข้าถือเอาซึ่งสิทธิแต่ผู้เดียว อำนาจ ความเป็นอิสระ และเอกสิทธิ์ในการสำรวจและแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปิโตรเลียมในพื้นที่พัฒนาร่วม

^๖ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างราชอาณาจักรไทยและมาเลเซียเกี่ยวกับการจัดตั้ง้องค์กรร่วมาเพื่อแสวงประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ดินใต้ทะเลในบริเวณที่กำหนดของไหล่ทวีปของประเทศทั้งสองในอ่าวไทย เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และต่อมาได้มีการลงนามในความตกลงว่าด้วยธรรมนูญและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดตั้ง้องค์กรร่วมาไทย-มาเลเซียระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งมาเลเซีย เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ตามความตกลงดังกล่าวมีข้อกำหนดด้วยว่า ทั้งสองประเทศจะต้องออกกฎหมายอนุวัติการก่อด้องค์กรร่วมาไทย-มาเลเซีย โดยมีสาระสำคัญเหมือนกัน และประกาศใช้บังคับพร้อมกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๗ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณามาตรา ๖^{๑๐} มาตรา ๗^{๑๑} มาตรา ๘^{๑๒} และมาตรา ๑๗^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติองค์กรร่วมฯ จะเห็นได้ว่า การที่องค์กรร่วมฯ เข้าถือสิทธิแทนรัฐบาลทั้งสอง

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

“ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

“ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^{๑๑} มาตรา ๗ ให้องค์กรร่วมมีอำนาจและปฏิบัติหน้าที่ตามที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามหน้าที่ของตน และสำหรับการใช้สิทธิและเอกสิทธิ์ของตนภายใต้และเท่าที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

^{๑๓} มาตรา ๑๗ ไม่ว่าจะมีกฎหมายอื่นใดบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรไว้อย่างไรก็ตาม ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากองค์กรร่วมประกอบธุรกิจการสำรวจและแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติใด ๆ รวมทั้งปิโตรเลียมในพื้นที่พัฒนาร่วม เว้นแต่จะได้มีการทำสัญญาระหว่างองค์กรร่วมกับผู้นั้นเพื่อสำรวจและแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าว

สัญญาตามวรรคหนึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลทั้งสองก่อน

ภายใต้บังคับของวรรคสี่ ในกรณีที่สัญญาตามวรรคหนึ่งเป็นสัญญาเพื่อสำรวจและแสวงหาประโยชน์จากปิโตรเลียม สัญญานั้นจะต้องเป็นสัญญาแบ่งปันผลผลิตและนอกจากเรื่องอื่น ๆ ต้องมีข้อกำหนดและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เพื่อวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๐ ผู้ได้รับสัญญาต้องชำระค่าภาคหลวงเป็นจำนวนร้อยละสิบของผลผลิตรวมของปิโตรเลียมให้แก่องค์กรร่วมตามวิธีการและเวลาที่จะกำหนดในสัญญา

(๒) ให้ผู้ได้รับสัญญาใช้อัตราร้อยละห้าสิบของผลผลิตรวมของปิโตรเลียมเพื่อวัตถุประสงค์ในการหักค่าใช้จ่ายสำหรับการประกอบกิจการปิโตรเลียม

(๓) ให้ถือว่าส่วนที่เหลือของผลผลิตรวมของปิโตรเลียมหลังจากการหักเพื่อวัตถุประสงค์ตาม (๑) และ (๒) แล้ว เป็นปิโตรเลียมส่วนที่เป็นกำไร และให้แบ่งให้แก่องค์กรร่วมและผู้ได้รับสัญญาเท่า ๆ กัน

(๔) สัญญาจะมีอายุไม่เกินสามสิบห้าปี แต่ต้องไม่เกินอายุของการใช้บังคับของความตกลง

ประเทศนั้น องค์กร่วมฯ อาจใช้สิทธิเองหรือให้สิทธิแก่เอกชนในการเข้าสำรวจและแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งปิโตรเลียมในพื้นที่พัฒนาร่วมก็ได้ ซึ่งในปัจจุบันองค์กร่วมฯ ได้เข้าทำสัญญาให้เอกชนเข้าดำเนินการสำรวจและแสวงประโยชน์จากปิโตรเลียมในพื้นที่พัฒนาร่วม ดังนั้น การดำเนินการขององค์กร่วมไทย-มาเลเซียจึงไม่มีลักษณะที่เป็นองค์การที่ดำเนินธุรกิจหรือดำเนินการในกิจการพลังงานตามมาตรา ๑๖^{๑๔} (๓)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การแต่งตั้งกรรมการกำกับกิจการพลังงานให้เป็นประธานร่วมหรือสมาชิกอื่นฝ่ายไทยในองค์กร่วมฯ สามารถกระทำได้โดยไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๑๖ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐

ประเด็นที่สอง กิจการสำรวจและแสวงประโยชน์จากทรัพยากรปิโตรเลียมขององค์กร่วมไทย-มาเลเซีย ในพื้นที่พัฒนาร่วมฯ ตามพระราชบัญญัติองค์กร่วมไทย-มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓ ถือเป็นการประกอบกิจการพลังงานตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่

คำว่า “ปิโตรเลียม” ตามบทนิยามมาตรา ๔^{๑๕} แห่งพระราชบัญญัติองค์กร่วมไทย-มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓ หมายความว่า ก๊าซธรรมชาติด้วย ดังนั้น ในการสำรวจและแสวง

(๕) ให้บรรดาค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการประกอบกิจการปิโตรเลียมตกเป็นภาระของผู้ได้รับสัญญาและภายใต้บังคับของ (๒) ให้หักจากผลผลิตได้

(๖) จำนวนเงินขั้นต่ำที่ผู้ได้รับสัญญาต้องใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการปิโตรเลียมตามสัญญาในฐานะข้อผูกพันขั้นต่ำ ตามที่ตกลงกันระหว่างองค์กร่วมและผู้ได้รับสัญญา

(๗) ผู้ได้รับสัญญาต้องชำระเงินบำรุงการวิจัยให้แก่องค์กร่วมในอัตราร้อยละศูนย์จุดห้าของจำนวนรวมแห่งส่วนของผลผลิตรวมที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการหักค่าใช้จ่ายตาม (๒) และส่วนแบ่งของปิโตรเลียมส่วนที่เป็นกำไรของผู้ได้รับสัญญาตาม (๓) ตามวิธีการและเวลาที่จะได้กำหนดโดยองค์กร่วม แต่ทั้งนี้ การชำระเงินดังกล่าวจะหักจากผลผลิตได้ และ

(๘) ข้อพิพาทหรือข้อขัดแย้งใดๆ ซึ่งเกิดจากหรือเกี่ยวเนื่องกับสัญญาซึ่งไม่สามารถตกลงกันได้โดยฉันทมิตร ให้เสนอต่ออนุญาโตตุลาการ ซึ่งมีองค์คณะที่ประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการ ๓ คน เพื่อชี้ขาด โดยคู่กรณีเป็นผู้ตั้งฝ่ายละหนึ่งคน และให้คู่กรณีร่วมกันตั้งคนที่สาม หากคู่กรณีไม่อาจตกลงกันได้ในการเลือกอนุญาโตตุลาการคนที่สามภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้เสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศของสหประชาชาติ (UNCITRAL) เพื่อตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สาม กระบวนพิจารณาของอนุญาโตตุลาการให้เป็นไปตามกฎของคณะกรรมการการค้าดังกล่าว สถานที่พิจารณาของอนุญาโตตุลาการให้อยู่ที่กรุงเทพมหานครหรือกรุงกัวลาลัมเปอร์ หรือสถานที่อื่นใดตามแต่คู่กรณีจะตกลงกัน

ให้องค์กร่วมเปลี่ยนแปลงอัตราตาม (๒) (๓) และ (๗) ของวรรคสามสำหรับสัญญาใดๆ ได้โดยความเห็นชอบของรัฐบาลทั้งสอง ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงใดๆ ดังกล่าวในสัญญาที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่จะกระทำมิได้ เว้นแต่ผู้ได้รับสัญญาจะตกลงยินยอมด้วย

เพื่อวัตถุประสงค์แห่งมาตรานี้ “ผลผลิตรวม” เมื่อเกี่ยวกับก๊าซให้หมายถึงรายได้ทั้งหมดจากการขายก๊าซ

^{๑๔} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๑๕} มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

ประโยชน์จากปิโตรเลียมในส่วนที่เป็นก๊าซธรรมชาติ หากมีการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อผ่านระบบส่งก๊าซธรรมชาติ การเก็บรักษาและแปรสภาพก๊าซธรรมชาติจากของเหลวเป็นก๊าซ การจัดหาและค้าส่งก๊าซธรรมชาติ หรือการค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ ที่ไม่ใช่ในภาคขนส่ง ย่อมอยู่ในความหมายของกิจการก๊าซธรรมชาติอันเป็น “กิจการพลังงาน” ตามบทนิยามในมาตรา ๕^{๑๖} แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วย แต่กิจการดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ เนื่องด้วยมาตรา ๓^{๑๗} (๒) บัญญัติว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กรณีกิจการปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยองค์การร่วมไทย-มาเลเซีย เฉพาะในพื้นที่พัฒนาร่วม ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๓^{๑๘} แห่งพระราชบัญญัติองค์การร่วมฯ

ฯลฯ

ฯลฯ

“ทรัพยากรธรรมชาติ” หมายความว่า ทรัพยากรธรรมชาติใด ๆ ที่ไม่มีชีวิต รวมทั้งแร่ น้ำมัน แร่ดิบ และโลหะใด ๆ

“ปิโตรเลียม” หมายความว่า น้ำมัน แร่ดิบใด ๆ หรือไฮโดรคาร์บอนอื่นใด และก๊าซธรรมชาติซึ่งอยู่ในสภาพอันเป็นธรรมชาติและก๊าซธรรมชาติเหลวที่ปากหลุม รวมทั้งหินปิทูเมนและทรัพยากรอื่นที่สะสมอยู่เป็นชั้น ๆ ซึ่งสามารถจะสกัดน้ำมันออกมาได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๖} มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“กิจการพลังงาน” หมายความว่า กิจการไฟฟ้า กิจการก๊าซธรรมชาติ หรือกิจการระบบโครงข่ายพลังงาน

“กิจการไฟฟ้า” หมายความว่า การผลิต การจัดให้ได้มา การจัดส่ง การจำหน่ายไฟฟ้าหรือการควบคุมระบบไฟฟ้า

“กิจการก๊าซธรรมชาติ” หมายความว่า การขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อผ่านระบบส่งก๊าซธรรมชาติ การเก็บรักษาและแปรสภาพก๊าซธรรมชาติจากของเหลวเป็นก๊าซ การจัดหาและค้าส่งก๊าซธรรมชาติ หรือการค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ แต่ไม่รวมถึงการประกอบกิจการก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่ง

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๗} มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) กิจการปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมเฉพาะที่อยู่ในแปลงสำรวจหรือระหว่างแปลงสำรวจที่เกี่ยวข้องกัน

(๒) กิจการปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยองค์การร่วมไทย-มาเลเซีย และกฎหมายว่าด้วยองค์การร่วมอื่นที่มีลักษณะเดียวกันเฉพาะในพื้นที่พัฒนาร่วม หรือพื้นที่ที่มีความหมายอย่างเดียวกัน

(๓) มาตรฐานความปลอดภัยของการขนส่งและการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

(๔) การขออนุญาตเป็นผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิง การแจ้งปริมาณการค้า การสำรอง และคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง

^{๑๘} มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

ที่บัญญัติว่า บรรดาบทกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

กล่าวโดยสรุป คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงเห็นว่า การแต่งตั้งนาย นกตล มัณฑะจิตร ให้ดำรงตำแหน่งประธานร่วมหรือสมาชิกอื่นฝ่ายไทยในองค์การร่วมไทย - มาเลเซียในกรณีนี้ ย่อมสามารถกระทำได้โดยไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๒